

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/23-3559/2

Podgorica, 13.06.2023.godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA I TURIZMA
-n/r ministru, gospodinu mr Goranu Đuroviću -

Poštovani gospodine Đuroviću,

Povodom *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi EXPO 2025 OSAKA*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Informacije* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent*, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst *Informacije*, navodi se da za implementaciju nijesu potrebna finansijska sredstva u 2023. godini, dok za sprovođenje Plana učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka je potrebno obezbijediti 667.291,70€ u 2024. godini kao i 1.695.362,55€ u 2025. godini. Kako je navedeno u dopisu učešće Crne Gore će obezbijediti jačanje mreže međunarodnih kontakata kao i predstavljanje države kao atraktivne destinacije u oblastima od strateškog značaja kao što su turizam i investicije.

Shodno navedenom Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, u načelu nema primjedbi na *Informaciju o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi EXPO 2025 OSAKA*, uz napomenu da će sredstva potrebna za 2024. godinu i 2025. godinu biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg Zakona o budžetu za navedene godine.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA PRIPREMI UČEŠĆA CRNE GORE NA SVJETSKOJ IZLOŽBI EXPO 2025 OSAKA
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>Koje probleme treba da riješi predloženi akt? <i>Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka</i> koja uključuje i <i>Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka</i> napravljena je shodno Odluci o Obrazovanju Organizacionog Odbora za učešće Crne Gore na Svjetskoj izložbi „Expo 2025 Osaka“ („Službeni list Crne Gore“ br. 7/2023 od 20. januara 2023. godine) kojom je definisano da je jedan od ključnih zadataka Odbora usvajanje i praćenje realizacije Plana učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka.</p> <p>Usvajanjem <i>Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka</i> omogućice se realizacija zaključaka sa Prve sjednice Organizacionog odbora, održane 6. aprila 2023. godine, kojima se zadužuje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma da Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje dostavi <i>Informaciju o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka</i>.</p> <p>Koji su uzroci problema? Tokom pripreme učešća Crne Gore na prethodnim svjetskim izložbama Expo (u Šangaju 2010. godine, u Milanu 2015. godine i u Dubaiju 2021-2022 godine) nije bio unaprijed određen budžet projekta, pa se aktivnosti na projektu nijesu mogle sistematično i planski sprovesti što je predstavljalo jedan od najvećih problema tokom realizacije projekta.</p> <p>S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici od 27. oktobra 2022. godine razmotrila i usvojila <i>Završni izvještaj o realizovanim aktivnostima na projektu učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2020 Dubai</i>. Takođe, Vlada je Zaključcima br. 07-6767/2 od 2. novembra 2022. godine, zadužila Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma da, u saradnji sa Ministarstvom finansija, pripremi finansijski plan sa ukupnim budžetom potrebnim za učešće Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka, koji će sadržati sve faze pripreme i realizacije projekta, kao i da o tome informiše Vladu.</p> <p>Koje su posljedice problema? Posljedice problema onemogućavaju sprovođenje neophodnih projektnih aktivnosti za realizaciju učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka i nemogućnost ostvarivanja ciljeva projekta.</p> <p>Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? Ukoliko se ne usvoji <i>Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka</i> i ne bude se mogao sprovesti projekat predstavljanja Crne Gore na Svjetskoj izložbi neće</p>	

se moći ostvariti javni interes da se na relevantnom tržištu kao što je Japan (treća ekonomija svijeta, tržište od 125 miliona stanovnika) države kao atraktivne destinacije u oblastima od strateškog značaja, kao što su turizam, investicije, itd. Ovime bi se nanijela šteta reputaciji Vlade Crne Gore budući da je učešće Crne Gore na Expo-u zvanično je potvrđeno pismom predsjednika Vlade Crne Gore dr Dritana Abazovića upućenom predsjedniku Vlade Japana Fumiji Kišidi 2. juna 2022. godine, zatim Ministarstva ekonomskog razvoja kao nosioca svih projektnih aktivnosti.

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)?

Ukoliko se ne usvoji *Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* i *Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* dalja priprema projekta će se odvijati nasumično, bez jasne slike o cijelokupnom budžetu opredijeljnom za realizaciju projekta, čime se dovodi u pitanje izvodljivost šestomjesečnog predstavljanja u Japanu.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Učešće Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka omogućava Vladi Crne Gore i svim njenim partnerima učesnicama da se istaknu, pokažu svoje potencijale i da, tokom 183 dana trajanja Expo-a, paviljon Crne Gore bude aktivna platforma za jačanje međunarodne mreže kontakata, predstavljanje države kao atraktivne destinacije u oblastima od strateškog značaja, kao što su turizam, investicije, itd. Kako u današnjem vremenu uspjeh jedne države u velikoj mjeri zavisi i od njene međunarodne reputacije, predstavljanje na Svjetskim izložbama Expo je, između ostalog, investicija u izgradnju dobre reputacije države.

Kontinuirano predstavljanje na svjetskim izložbama stvara čvrstu osnovu za međunarodnu promociju i jačanje imidža Crne Gore u inostranstvu. Učešće na Expo-u postaje sve vitalnije sredstvo javne diplomatije, otvara brojne mogućnosti za uspostavljanje novih i pospješivanje postojećih diplomatskih i ekonomskih veza, brendiranje države, porast stranih direktnih investicija i privlačenje turista.

Japan je visoko razvijena država i treća ekonomija svijeta. Crna Gora i Japan kontinuirano razvijaju prijateljske odnose utemeljene na međusobnom poštovanju i saradnji koje prati konstruktivan politički dijalog. Vlada Japana snažno podržava proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji pružajući bespovratnu finansijsku pomoć kroz različite programe i dosadašnje donacije Vlade Japana iznose preko 43 miliona eura.

Predstavljanje Crne Gore na Expo-u u Osaki će biti prilika za produbljivanje odnosa sa Japanom, unapređenje sveukupnih bilateralnih odnosa u različitim oblastima, sa fokusom na dalje dinamiziranje ekonomske saradnje kroz promociju i punu valorizaciju turističkih i investicionih potencijala Crne Gore. Uspješno poslovanje kompanije Daido Metal Kotor AD koja se bavi proizvodnjom kliznih ležaja za automobile predstavlja dobro polazište za privlačenje novih japanskih investicija u Crnu Goru. Takođe, posebni potencijal se ističe kada je riječ o promociji Crne Gore kao turističke destinacije. Crna Gora nije dovoljno, ili gotovo uopšte, poznata japanskim turistima, koji bi, tokom svojih višenedjeljnih boravaka u Evropi, sa prosječnom dnevnom potrošnjom od 280 američkih dolara, mogli posjetiti i Crnu Goru, naročito imajući u vidu da su okolna turistička tržišta (npr. Hrvatska) vrlo atraktivna za japanske turiste.

Paviljon Crne Gore će, tokom šest mjeseci trajanja Expo-a, vidjeti oko pola miliona posjetilaca, a programi koji će se realizovati tokom ovog perioda omogućiće povezivanje delagata iz Crne Gore sa ciljnim grupama u Japanu, valorizujući investicione potencijale države, turističku ponudu, kulturu i vrijednosti.

Ova politika povezana je sa *Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu* (U okviru prioriteta *Zdrave finansije i ekonomski razvoj*; cilj - *Jačanje konkurentnosti crnogorske privrede i kreiranja preduzetničkog eko-sistema, uz snažnu aktivnost ekonomske diplomatije*).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**

• **Objasni preferiranu opciju?**

Ukoliko se *Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* koja uključuje Plan učešća ne usvoji i budžet za realizaciju projekta ostane nedefinisan, postaje upitno sprovođenje ključnih projektnih aktivnosti kao što su javni konkurs za idejno rješenje paviljona Crne Gore i otvoreni postupak javne nabavke za instalaciju izložbe i opremanje paviljona. Svi postupci su povezani i međusobno zavisni i zato se budžet projekta mora planirati u cjelini.

Usvajanje *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* koja će uključivati i Plan učešća zajedno sa prijedlogom budžeta osiguraće svrsishodno, sistematično i plansko sprovođenje projekta u skladu sa definisanim ciljevima.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.

Usvajanjem *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* omogućit će se uspješna realizacija učešća države na ovom značajnom globalnom događaju.

Ukoliko se ne usvoji *Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* i *Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* dalja priprema projekta će se odvijati nasumično, bez jasne slike o cjelokupnom budžetu opredjeljnom za realizaciju projekta, čime se dovodi u pitanje izvodljivost šestomjesečnog predstavljanja u Japanu.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Usvajanje *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* neće izazvati troškove građanima i privredi, niti će uvesti bilo kakva administrativna opterećenja ili biznis barijere.

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Imajući u vidu da učešće na svjetskim izložbama stvara čvrstu osnovu za međunarodnu promociju i jačanje imidža Crne Gore u inostranstvu, otvara brojne mogućnosti za uspostavljanje novih i pospješivanje postojećih diplomatskih i ekonomskih veza, brendiranje države, porast stranih direktnih investicija i privlačenje turista, u potpunosti su opravdani troškovi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Usvajanjem *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* stvara se osnova za uspješnu realizaciju učešća države na ovom značajnom globalnom događaju koji otvara brojne prilike za predstavljanje države kao atraktivne destinacije u oblastima od strateškog značaja, što utiče na pospješivanje internacionalizacije crnogorske ekonomije i privlačenje direktnih stranih investicija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Usvajanjem *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* neće se stvoriti dodatna administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Za sprovođenje Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka potrebno je obezbijediti 667,291.70 eura u Budžetu za 2024. godinu i 1,695,362.55 eura u budžetu za 2025. godinu.

Obrazloženje (detaljni obračun izdataka)

412 Ostala lična primanja

U cilju profesionalizacije rada Organizacionog odbora planirani su troškovi za rad članova Organizacionog odbora po održanoj sjednici. Prosječna bruto zarada u 2022. godini je iznosila 883 eura i prema tome je određena nadoknada za predsjednika Odbora u iznosu od 40% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini (353,20€); za sekretarku Odbora u iznosu od 30% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini (264,90€) i za članove Odbora u iznosu od 25% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini (220,75€). Ukupnan trošak po održanoj sjednici bi iznosio 4.370,85€. U 2024. godini su planirane za dvije sjednice (8.741,7 eura), a u 2025. godini tri sjednice (13.112,55 €).

Ukupan iznos za rad Odbora u 2024. i 2025. godini : 21.854,25 €

413 Rashodi za materijal

U ove troškove spada Administrativni materijal – Potrebno je obezbijediti kancelarijski material za funkcionisanje zaposlenih tokom pripreme i realizacije projekta (2024. godina 1.000,00 €; 2025. godina 3.000,00 €)

Ukupno za period 2024 i 2025: 4.000,00€

414 Rashodi za usluge

U ove troškove spadaju:

1) Službena putovanja – Planirani su troškovi službenih putovanja za delegacije Vlade Crne Gore koji uključuju dnevnice, troškove viza, avionskih karata na relaciji Podgorica – Osaka – Podgorica, kao i troškovi hotelskog smještaja i taxi prevoza od aerodroma do smještaja. Planirana sredstva za 2024. godinu 25.000,00€ i za 2025. godinu 150.000,00€. Ukupno za period 2024 i 2025: 175.000,00€

2) Projekti i studije – Planirani su troškovi za raspis nagradnog javnog konkursa za izbor idejnog rješenja izložbe u paviljonu Crne Gore, zatim za nagradni javni konkurs za uniforme za osoblje paviljona i javni konkurs za protokolarnu poklone-suvenire, kao i nagradni fondovi za ove konkurse. Sredstva planirana za 2024. godinu 100.000,00€. Ukupan iznos: 100.000,00€

3) Reprerentacija – Planirani su troškovi reprerentacije tokom pripreme faze za potrebe promocije projekta ciljnim grupama kao što su potencijalni donatori i sponzori, novinari i sl. Takođe, predviđeni su

troškovi reprezentacije za generalnog komesara, zamjenika generalnog komesara i direktora paviljona tokom trajanja Expo-a, naročito tokom službenih posjeta domaćih i stranih delegacija. Imajući u vidu visoke cijene u Osaki, te ova stavka pokriva minimalne troškove reprezentacije. Predviđeni troškovi za 2024. godinu 5.000,00€; a 6 mjeseci trajanja Expo-a tokom 2025. godine po 3.000,00 € na mjesečnom nivou, odnosno 18.000,00€. Ukupno za period 2024 i 2025: 23.000,00 €

4) Prevoz – planirani su troškovi korišćenja javnog prevoza za zaposlene od smještaja do Expo sajta tokom trajanja izložbe (za dva zaposlena predviđeni su troškovi za 8 mjeseci). Trenutna prosječna cijena mjesečne karte za metro u Osaki iznosi oko 250€. Ukupno: 22.000,00 €

5) Logistika - Planirani su troškovi organizovanja transporta robe (suveniri i proizvodi iz Crne Gore koji će biti predstavljani u Pavilionu, brošure, promotivni materijal itd.) iz Crne Gore u Osaku u iznosu od 10.000,00€. Takođe, predviđeni su u troškovi logistike tokom šest mjeseci trajanja Expo-a za servisiranje posjeta visokih delegacija iz Crne Gore (posebno u svijetlu činjenice da u Japanu Crna Gora nema diplomatsko-konzularno predstavništvo) u iznosu od 20.000,00€.

Ukupno: 30.000,00€

6) PR - Potrebno je obezbijediti sredstva za usluge realizacije komunikacione strategije sa pratećim alatima (website, društvene mreže, online katalog investicione i turističke ponude). Planirana sredstva u 2024. godini iznose 10.000,00 €, a u 2025. godini 15.000,00€. Takođe, predviđeni su troškovi za usluge lokalne PR agencije u Osaki tokom 6 mjeseci trajanja Expo-a u iznosu od 35.000,00€. Ukupno: 60.000,00€

415 Rashodi za tekuće održavanje

Planirani su troškovi za komunalne naknade za paviljon Crne Gore u mjesečnom iznosu od 2.000,00€ u periodu 9 mjeseci 2025. godine, u ukupnom iznosu od 18.000,00€; zatim troškovi za električnu energiju u paviljonu i klimatizaciju paviljona u mjesečnom iznosu od 5.000,00 €, u periodu od 9 mjeseci, u ukupnom iznosu od 45.000,00 €. Takođe, planirani su troškovi mjesečnih računa i aktiviranja sim kartica kod mobilnog operatera u Japanu za zaposlene, kao i troškovi aktiviranja internet paketa u paviljonu, u ukupnom iznosu od 13.200,00€. Takođe, predviđeni su troškovi za angažovanje agencije za pružanje usluga čišćenja i obezbjeđivanja paviljona. Predviđeni su mjesečni troškovi od 6.000,00€ tokom šest mjeseci trajanja Expo-a i od 3.000,00€ tokom 4 mjeseca uređenja paviljona i vraćanja u prvobitno stanje, u ukupnom iznosu od 48.000,00€.

417 Renta

Planirani su troškovi zakupa stanova za 14 zaposlenih u paviljonu, za period od šest mjeseci. Iznos je neophodno uplatiti unaprijed za cjelokupan period iznajmljivanja, u skladu sa zahtjevima tržišta nekretnina u Osaki. Bitno je istaći da su troškovi smještaja svedeni na minimum, imajući u vidu da će većinu predviđenih smještaknih jedinica dijeliti više zaposlenih. Prosječna cijena namještenih jednosobnih stanova u Osaki je 1.950,00 €, dvosobnih 2.850,00 €. Potrebno je predvidjeti troškove za 4 jednosobna i 5 dvosobnih stanova. Jednosobne stanove je potrebno iznajmiti u periodu od 8 mjeseci za dva zaposlena (31.200,00 €), a u periodu od 6 mjeseci za još dvoje zaposlenih (23.400,00 €). Iznajmljivanje 5 dvosobnih stanova je predviđeno u period od 6 mjeseci (85.500,00€). Ukupan iznos iznajmljivanja stanova za zaposlene biće vjerovatno isplaćen u dvije jednake rate. A isplata prve rate je moguća već tokom 2024. godine. Ukupan iznos za iznajmljivanje stanova: 140.100,00 €

Takođe, planiran je trošak za zakup izlagačkog prostora od 80 m² po cijeni od 1 345 američkih dolara m², u iznosu od 80.000,00€.

Ukupan iznos za sve zakupe: 220.100,00€

419 Ostali izdaci

U ove troškove spadaju:

1) Plate zaposlenih (izdaci po osnovu ugovora o djelu) - Planirani su troškovi za neto zarade za 14 radnih mjesta, za period od šest mjeseci trajanja Expo-a. Paviljon Crne Gore će biti otvoren za javnost 13 sati dnevno, svakog dana u nedelji tokom trajanja izložbe. Stoga, osoblje paviljona će raditi i radnim danima i vikendom, uključujući i sve praznike tokom ovog perioda. Predviđeni su troškovi za 14

zaposlenih sa prosječnom platom od 3.000,00€ za 6 mjeseci trajanja Expo-a, od kojih je četvero lica angažovano na administrativnim poslovima, a desetero za rad u izlagačkom prostoru koji će tokom trajanja izložbe posjetiti preko pola miliona posjetilaca. Ukupno za 2025. godinu: 252.000,00€

Takođe, planirani su troškovi zarade za jednog zaposlenog (lokalni konsultant) tokom 2024. godine u iznosu 1.000,00€ mjesečno i za još dvoje zaposlenih u Crnoj Gori u periodu od 6 mjeseci sa troškovima mjesečne zarade od 750,00€. Ukupno za 2024. godinu: 21.000,00€

Ukupan iznos: 273.000,00€

2) Osiguranje – Predviđeni su troškovi za obavezno putno-zdravstveno osiguranje za sve zaposlene u Paviljonu Crne Gore u iznosu od 400,00€ po zaposleno u periodu od 7 mjeseci. (ukupno: 39.200,00€). Predviđeno je i obavezno osiguranje objekta u iznosu od 20.000,00€

Ukupan iznos za osiguranje: 59.200,00€

3) Kontribucije za članstvo u BIE – planirani su troškovi za 2004. i 2025. godinu u iznosu od po 6.000,00 €;

Ukupno: 12.000,00 €

4) Troškovi za vize, bankarske usluge i kursne razlike - Planirani su troškovi dobijanja radnih viza za sve zaposlene u paviljonu u iznos od 7.000,00€. Takođe, planirani su troškovi bankarskih usluga jer Organizator Expo-a zahtjeva od svih država učesnica da imaju otvoren račun u lokalnoj banci sa kojeg će se plaćati troškovi lokalnim dobavljačima u Japanu (smještaj zaposlenih, špedicija, izvođači radova i ostalo). Predviđeni troškovi za bankarske usluge za 2024. godinu 500,00 €; a za 2025. godinu 1.000,00 €. (ukupno: 1.500,00 €)

Ukupno za takse i bankarske usluge: 8.500,00€

5) Ostalo - Imajući u vidu da postoje brojne okolnosti i troškovi kako u samoj organizaciji tako i onih koji su nametnuti od strane Organizatora Expo-a koje u ovom trenutku nije moguće procijeniti, kao i troškove inflacije, potrebno je dodati stavku nepredviđeni troškovi u iznosu od 50.000,00 €

Takođe, potrebno je planirati troškove za realizaciju programa (proslava Dana države, investiciona konferencija, kulturno-umjetnički programi) u iznosu od 250.000,00€. Cilj je da se sredstva za realizaciju programa obezbijede iz donatorskih i sponzorskih sredstva. Ukoliko se ova sredstva ne obezbijedi do kraja 2024. godine, potrebno ih je obezbijediti iz Tekuće budžetske rezerve za 2025. godinu.

441 Kapitalni izdaci

Dizajn i opremanje paviljona – Ova projektna stavka podrazumijeva troškove za realizaciju javnog konkursa za idejno rješenje dizajna izložbe u paviljonu Crne Gore. Ova javna nabavka pored izvođenja radova, podrazumijeva i niz aktivnosti u koje spadaju: priprema glavnog projekata i pratećih elaborata u skladu sa lokalnim propisima i standardima; imenovanje licenciranog arhitekta; upravljanje projektom i nadzor; instalaciju tehnoloških i multimedijalnih elemenata postavke izložbe; snabdijevanje audio i video hardver elementima; tehničko servisiranje paviljona tokom šest mjeseci trajanja Expo-a, demontažu izložbe i vraćanje paviljona u prvobitno stanje. Na osnovu so sada pristiglih komercijalnih ponuda, troškovi za dizajn i opremanje paviljona se procjenjuju na cca 1.000.000,00€.

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?

Sredstva je moguće obezbijediti u tranšama, u odnosu na datume dospijea obaveza, u toku dvije naredne finansijske godine.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?

Usvajanjem *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Neophodna finansijska sredstva su u jednom dijelu obezbijedena u Budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a potrebno ih je planirati i u Budžetu za 2024. godinu i 2025. godinu.

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Usvajanjem *Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Direktno se ne ostvaruje prihod za budžet Crne Gore, međutim za očekivati je da će se učešćem Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka ostvarivati indirektni prihodi za Budžet Crne Gore. Navedeno baziramo na činjenici da predstavljanje na svjetskim izložbama Expo doprinosi poboljšanju međunarodne promocije i jačanje imidža države u inostranstvu, pospješivanju postojećih diplomatskih i ekonomskih veza, boljem brendiranju države, što utiče i kao porast stranih direktnih investicija i privlačenje većeg broja turista, te samim tim direktno utiče i na rast ekonomije.

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda

Obračun finansijskih izdataka, odnosno procjena cjelokupnog budžeta za realizaciju projekta učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka, napravljen je na osnovu komercijalnih ponuda, informacija dobijenih od strane Organizatora Expo-a i komperativne analize procjene budžeta drugih država učesnica Expo-a. Imajući u vidu da postoje brojne okolnosti i troškovi kako u samoj organizaciji tako i onih koji su nametnuti od strane Organizatora Expo-a koje u ovom trenutku nije moguće procijeniti, kao i troškovi inflacije, nije moguće napraviti sasvim precizan obračun finansijskih izdataka.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?; Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa?

Predstavnik Ministarstva finansija je član Organizacionog Odbora za učešće Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka. Takođe, predstavnik Ministarstva finansija je prisustvovao na prvoj sjednici Odbora, održanoj 6. aprila 2023. godine, na kojoj je usvojen *Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* koji sadrži i prijedlog cjelokupnog budžeta za realizaciju projekta i nije imao primjedaba na sadržaj Plana učešća.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka dostavljen je, prije održavanja prve sjednice Organizacionog odbora za učešće Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka svim članovima odobra koje čine predstavnici: kabineta Predsjednika države, kabineta predsjednika Vlade, Ministarstva finansija, Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva kulture i medija, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva kapitalnih investicija, Fondacije Petrović Njegoš, Nacionalne turističke organizacije, Savjeta stranih investitora, Agencije za investicije i Privredne komore. Premjedaba na tekst *Plan učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* nije bilo. Nakon održavanja sjednice Organizacionog odbora usvojen je Zapisnik sa sjednice kojim se konstatuje da Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje dostavi *Informacija o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka* koja će uključivati i Plan učešća usvojen na sjednici Odbora.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za usvajanje Informacije o aktivnostima na pripremi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka.

Kako bi se ispunili ciljevi učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka blagovremeno i odgovorno će se sprovoditi sve aktivnosti definisane Planom učešća i rasporednom aktivnosti neophodnih za realizaciju projekta.

Glavni indikatori za ispunjenje ciljeva odnosi na ukupan broj posjeta Paviljonu Crne Gore na Expo-u, odnosno pola miliona posjetilaca tokom šest mjeseci trajanja Svjetske izložbe Expo 2025 Osaka. Takođe, indikator uspješnosti spovođenja Plana učešća na Expo-u u Osaki će biti broj programa planiranih za realizaciju tokom trajanja izložbe kao što su: prezentacije turističke ponude, start up zajednica, kao i kompanija koje imaju interes da se predstave na tom tržištu, zatim poslovnih formi, investicione konferencije, kulturno-umjetnički programi i sl.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije svih aktivnosti na projektu učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka.

Datum i mjesto

Podgorica, 12. april .2023.godine

Starješina

Goran Đurović

MINISTAR